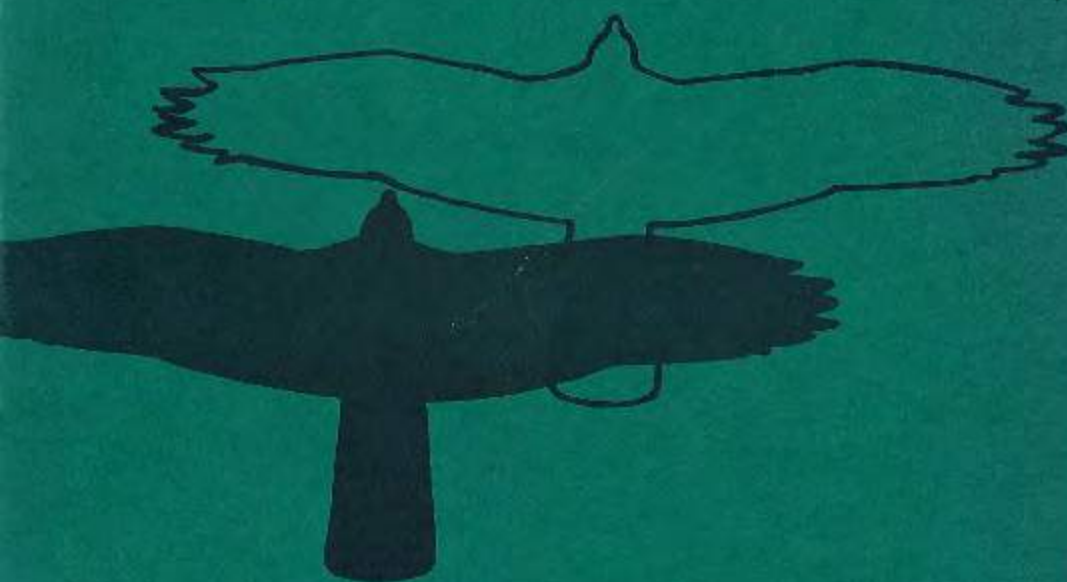

de skor

De Skor, tijdschrift van de VWG-Texel.

7e jaargang, nummer 6.

INHOUD.

Van het secretariaat	blz.118
Van de penningmeester	blz.119
Oproep NSO	blz.120
Laat broedgeval zilvermeeuw	blz.121
Vogels tussen Hertenkamp en Westerkolk	blz.122
Vliegen vangen (Fieke)	blz.135
Waarnemingen nr.42	blz.137

AGENDA.

Dinsdag 27 december: Slufterexcursie 10.00 bij de noordelijke ingang (eind Oorsprongweg, Zwarte Keet) .

Vrijdag 20 januari: Jaarvergadering Oude Ulo 20.00 met een lezing over zeevogelopvang door Henk Brugge (zie ook elders in dit nummer).

Zaterdag 28 januari: Ganzenexcursie op Texel.

Start om 09.00 vanaf de Aankoopcentrale. Daar verdelen we ons over de auto's

Tekeningen in dit nummer van Peter van der Wolf (blz.119,136)

Copy vóór 1 februari naar Bomendiek 6,1793 AA, De Waal. Waarnemingen naar de Ruige Hoek, zie blz.144.

VAN HET SECRETARIAAT.

Wisseling redactie

Het bestuur wil de vorige redaktrice bedanken voor haar inzet. Zij heeft vanaf 1985 23 Skorren gemaakt. Bedankt Sytske !

Agenda jaarvergadering (wijzigingen voorbehouden)

Op 20 januari kouden wij in de Oude Ulo onze jaarvergadering. We beginnen om 20.00 u.

1. Opening
2. Verslag van het bestuur
3. Ingekomen stukken en mededelingen
4. Financieel verslag en verslag kascommissie
5. Verslag weidevogelbescherming, nestkastonderzoek, jachttak, beschermingsactiviteiten, wadvogeltellingen en inventarisaties
6. Voortgang Avifauna
7. Plannen voor 1989 : nestkastonderzoek, vogelcursus, excursies e.d.
8. Rondvraag
9. Pauze
10. Lezing door Henk Brugge over vogelopvang in Ecomare.

Nieuw lid :

Willem van Tatenhove - Pater Witteplein 10, Den Burg, tel. 14917. Welkom bij de vogelwerkgroep !

Rijkswaterstaat

R.W.S. wil een contactpersoon in de Vogelwerkgroep om bij bescherming van (broed)vogels in haar gebieden (Hors, strand, Razende Bol e.d.) raad te kunnen vragen en eventueel samenwerking te zoeken. Het bestuur heeft Giel Witte bereid gevonden dit op zich te nemen.

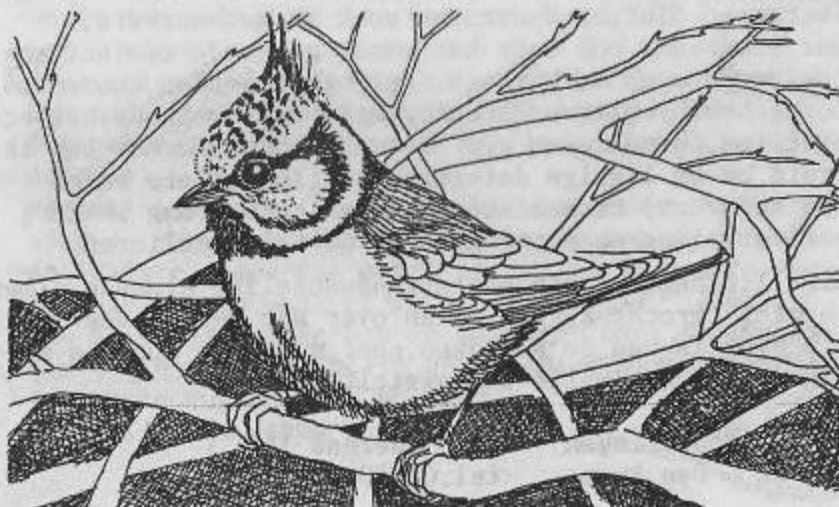
Dick Schermer

VAN DE PENNINGMEESTER.

Zo tegen het eind van het jaar is het voor een penningmeester weer de tijd om de penningen te tellen. Hoewel het er allemaal nog gezond uitziet kwamen we (Jet en ik) tot de conclusie dat een tiental leden hun contributie over 1988 nog niet betaald hebben. Gauw doen dus ! Verder wil ik iedereen verzoeken hun eventuele declaraties zo snel mogelijk in te dienen, het liefst voor Kerstmis, zodat de balans opgemaakt kan worden.

Ten overvloede nog eenmaal het nieuwe adres van de penningmeester : Waalderstraat 49, 1791 EB, Den Burg tel. 02220-15654.

Hans Witte

OPROEP

Het Nederlands Stookolieslachtoffer Onderzoek (NSO) organiseert deze winter een monitoring-project. Aangezien er op Texel de laatste jaren te weinig gegevens werden verzameld volgt hier een oproep tot medewerking. De functie van regionaal-coördinator op Texel is door ondergetekende overgenomen van Frits-Jan Maas. Ik wil proberen het tellen van stookolieslachtoffers weer structureel op poten te krijgen. De bedoeling is dat iedere maand in de periode december '88 tot en met februari '89 minimaal 10 km. strand dient te worden onderzocht, maar liever 25 km. Tevens zijn er twee landelijke tellingen, te weten : 17/18 december en 25/26 februari. Dit mag eventueel ook gedurende de weekenden voor of na deze data gebeuren. Zelf wil ik, indien mogelijk, het traject Hoornderslag-De Koog voor mijn rekening nemen. Voor met name de trajecten De Koog-Slufster en Slufster-Vuurtoren zoek ik medewerkers, maar uiteraard ook voor het eerst genoemde traject en voor de Hors en de Mokbaai. Belangstellenden kunnen zich voor geheel vrijblijvende informatie over methode, trajectverdeling, formulieren e.d. tot mij wenden. Tevens ben ik bereid om bij lastige determinatie (incomplete en/of oude kadavers) te assisteren. Tenslotte draag ik zorg voor verdeling en ontvangst van de telformulieren.

Welnu, liefhebbers van een strandwandeling alsmede allen die zich terecht zorgen maken over het wel en wee van de zeevogels van de Noordzee, geef s.v.p zo spoedig mogelijk blijk van jullie belangstelling.

Ron van Houwelingen Schilderend 140
1791 BK Den Burg tel. 02220 - 12902

LAAT BROEDGEVAL VAN ZILVERMEEUW

In de laatste week van augustus 1988 werd in de Westerduinen mijn aandacht getrokken door een nog steeds alarmerende en zelfs duikende Zilvermeeuw. Dat is van mei t/m half juli natuurlijk niets bijzonders, maar in dit geval heb ik op 26 augustus de omgeving maar eens afgezocht. Eigenlijk meteen viel mijn oog op een kaal plekje met veel uitwerpselen en braakresten. Typisch een plaats waar regelmatig jongen gevoerd worden. Vlak daarnaast lag een nest met 1 koud ei. Duidelijk een niet uitgekomen ei. Na enig zoeken werd iets verder, weggedoken in een bosje kruipwilg, een jonge zilvermeeuw gevonden. Het dier was ongeveer 3 weken oud, dus halfwas. Het was in een goede conditie. Het gaat hier om een uitzonderlijk laat broedgeval. Een zilvermeeuw broedt + 30 dagen, waarbij de eieren om de dag gelegd worden. Het eerste ei uit dit legsel van 2 eieren moet omstreeks 5 juli gelegd zijn. Zeer waarschijnlijk is het een vervolglegsel geweest van een paar waarvan het eerste legsel is mislukt. Zilvermeeuwen kunnen zelfs meerdere vervolglegels produceren.

Normaal gesproken leggen de Zilvermeeuwen verspreid over de maand mei. Soms vindt het leggen al gedurende de laatste dagen van april plaats, en in andere, grotere kolonies wordt vaak al vanaf half april gelegd. Van de Westerduinen heb ik gegevens over begintdata van de leg uit een klein proefgebied. Deze gegevens zijn verzameld tussen 1985 en 1988.

De gemiddelde datum waarop het eerste ei werd gelegd

in die 4 jaren was 17,17,13 en 11 mei. Een opvallende, moeilijk te verklaren verschuiving in datum! Wellicht heeft het aantal broedparen in het proefgebied daar iets mee te maken.

Dat bedroeg in die jaren resp. 59,59,49 en 42 paren. Een afname dus. Vestigen zich geen jonge meeuwen in het gebiedje?

Het is bekend dat oudere meeuwen vroeger leggen dan jonge dieren. Dat verklaard misschien ook het iets toegenomen broedsucces.

In 1985 t/m 1988 werden resp. 0.8,1.1,1.2 en 1.2 jongen per jaar vliegvlug.

Je kan je hierbij afvragen of verminderde onderlinge concurrentie/aggressie een rol speelt.

Te zijner tijd kom ik op de in het proefgebied verzamelde gegevens uitvoeriger terug.

In elk geval is de late jonge Zilvermeeuw niet vliegvlug geworden. Bij controles begin september bleken de alarmerende ouders verdwenen en kon ook van het jonge dier niets terug gevonden worden.

In dezelfde duinvallei huisde ook een nest verwilderde jonge katten. Mogelijk weten die er meer van.

Lieuwe J. Dijkse

VOGELS TUSSEN HERTENKAMP EN WESTERKOLK

Afgelopen voorjaar ben ik in de gelegenheid geweest om het Molenkil te inventariseren. Dit gebied is eigendom van Natuurmonumenten en ligt tussen het Hertenkamp en de Westerkolk.

In dit rustigste deel van polder Waalenburg overheerst het Molenkil met zijn kruidenrijke weilanden, rietkragen en ruigten de omgeving.

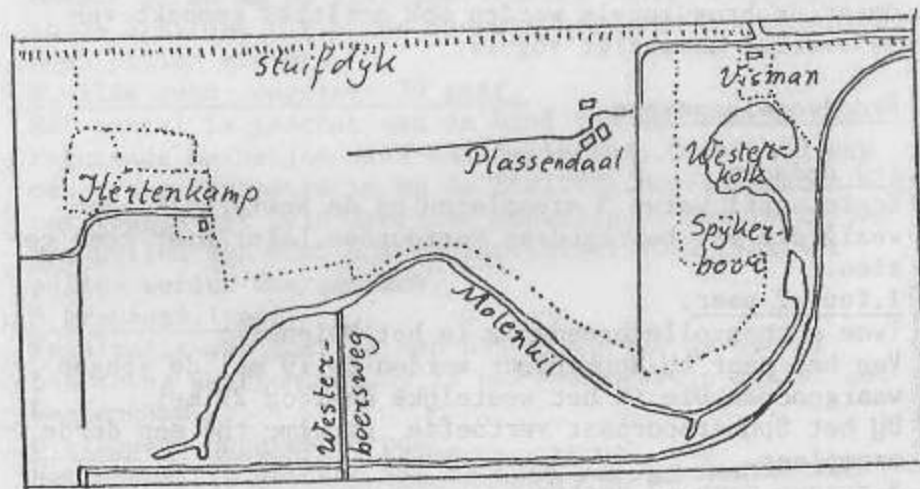
Op de achtergrond loopt de Stuifdijk evenwijdig aan de Limietweg en fungeert als afbakening.

Afwijkend van bovengenoemde omschrijving ligt rustiek en verlaten de voormalige plaats Hertenkamp omgeven door een aantal singels.

De enige bewoning in het geïnventariseerde deel is de boerderij Plassendaal en het huisje van Visman.

Zowel noordelijk als zuidelijk van het Molenkil liggen enkele weidepercelen die bemest en gedraineerd zijn en daardoor voor bepaalde vogelsoorten ongeschikt.

Het zuidelijke deel is geen bezit van Natuurmonumenten maar is wel in de inventarisatie meegenomen.

Methodiek

Het gebied is geïnventariseerd met de territorium-karteringmethode. Het gebied rond Westerkolk en Spijkerboor is 8 maal bezocht. Het Hertenkamp, de westelijke uitloper van het Molenkil en de weilanden voor de Stuifdijk 5 maal. Enkele malen is een bezoek gebracht om de mogelijke aanwezigheid van rallen en de bruine kiekendief te onderzoeken.

Van alle vogels die territoriumgedrag vertoonden zijn aantekeningen gemaakt. Alle waarnemingen zijn geclusterd op soortkaarten. Na het seizoen werden de gegevens geïnterpreteerd. Er is op één speciaal geval na niet gezocht naar nesten en jongen. Er is dus geen onderzoek gedaan naar broedsucces, legselgrotte o.i.d.

Naast de broedvogels werden ook notities gemaakt van de overige aanwezige vogels.

Broedvogelgegevens

(-) dodaars.

Begin april waren 3 exemplaren op de Westerkolk aanwezig die wat baltsgedrag vertoonden. Later niet meer gezien.

1. fuut. 2 paar.

Twee succesvolle broedsels in het Molenkil.

Van het paar bij Spijkerboor werden op 19 mei de jongen waargenomen. Die in het westelijke deel op 29 mei.

Bij het Spijkerboorpaar vertoefde geruime tijd een derde exemplaar.

2. grauwe gans. 2 nesten.

Eén succesvol paar heeft in een rietkraag aan de oever van de Westerkolk gebroed. Tot begin mei zwierven rond

de Westerkolk 4 tot 6 paar rond. Er is een uitwisseling

tussen grauwe ganzen van het Blok en de Westerkolk.

De jonge grauwe ganzen uit de Westerkolk zijn mogelijk vertrokken naar de hoofdgroep (waarneming van een paartje grauwe ganzen met 5 grote jongen in de tocht achter de Arend op 19 mei).

De bastaardering van de grauwe ganzenpopulatie is niet alleen kenbaar in het uiterlijk maar ook in het gedrag.

Op 4 april trof ik een wildkleurige vogel op een nest aan een slootkant zuidoostelijk van het Hertenkamp aan.

Het dier vloog naar een bastaardgans verderop in het land. Op 23 april trof ik 22 eieren en op 4 mei wel 26 eieren. Het nest was onbebroed.

3. bergeend. mogelijk 8 paar.

Meeste paren bij de Stuifdijk. Broeden waarschijnlijk geacht in de Stuifdijk i.v.m. de aanwezigheid van konijnenholen.

Geen pullen gezien.

4. wilde eend. ongeveer 39 paar.

Het aantal is geschat aan de hand van het aantal foeragerende mannetjes eind mei/begin juni. Opvallend was een grote concentratie bij de Stuifdijk. Mogelijk waren hier ook vogels uit Zuid-Eyerland aanwezig. De meeste wijfjes met pullen zijn daar ook gezien. Totaal 10 wijfjes met pullen werden waargenomen.

5. krakeend. 1 paar.

Regelmatig een paartje aan het einde van de Westerbeerseweg waargenomen. Op 17 mei een paartje achter het Hertenkamp.

6. slobbeend. ongeveer 8 paar.

Het aantal is geschat aan de hand van het aantal foeragerende mannetjes eind mei/begin juni. Op 19 mei een wijfje met 5 pullen in de Westerkolk.

7. kuifeend. 32 paar.

In april en mei verbleven ongeveer 32 paren in het

geïnvesterde gebied. De paren bleken redelijk plaats-
trouw en vertoefden voornamelijk in de brede wateren.
Een paar verbleef in smalle sloten achter het Hertenkamp.
Of al deze paren tot broeden zijn gekomen is de vraag.

8. waterhoen. 2 paar.

Op 2 plaatsen (einde Westerboerseweg en in het Hertenkamp)
een paar gezien.

9. meerkoet. 32 paar.

Vooraf aanwezig op plaatsen waar riet is. Op 5 plaatsen
pullen gezien. De Westerkolk funktioneert in het na-
seizoen als verzamelplaats voor meerkoeten uit de omtrek.
Op 12 juni zwommen er 40 exemplaren.

10. bruine kiekendief. 1 paar.

Er was één territorium bezet in het moerasje zuidelijk
van Spijkerboor. De vogels waren mogelijk jonge exempla-
ren. Op 23 juni werd daar een horst gevonden, echter zonder
overtuigend bewijs dat er een succesvol broedsel was.

(-) torenvalk.

Enkele malen werden biddende torenvalken gezien (bij Vis-
man, Hertenkamp en Spijkerboor) maar de vogels broedden
waarschijnlijk buiten het gebied.

11. fazant. 6 hanen.

Op 6 plaatsen waren hanen regelmatig aanwezig. Enkele
hanen met meer hennen. Eenmaal kuikens gevonden langs de
tocht bij Spijkerboor.

(-) patrijs.

1 territorium net buiten het geïnvesterde gebied.
Waarschijnlijk broedend tussen Pomona en Hertenkamp.

12. kievit. ongeveer 75 paren.

De kieviten waren heterogeen verdeeld over het gebied.
Vooraf de schrale, kruidenrijke weilanden genoten de voor-
keur. Op enkele percelen hebben vele broedparen dicht bij-
een gebroed. Intensief door schapen beweide gebieden wer-
den nauwelijks bebroed. Wel werden daar vaak grote groepen

niet-broeders waargenomen (zie kaartje).

13. scholekster. ongeveer 98 paren.

Mogelijk hebben niet alle paren gebroed. De scholekster had
in tegenstelling tot de kievit een homogene verdeling.
Zelfs in de kruidenrijke weilanden werden niet opvallend
meer parenesignaleerd. Op 2 plaatsen werden concentraties
van niet-broeders geconstateerd. Rond de westelijke uit-
loper van het Molenkil waren in april en mei constant
ongeveer 25 vogels aanwezig. Op de oostoever van de Wester-
kolk liep dit aantal terug: 80 vogels in april, 20 in mei.
(zie kaartje)

14. grutto. ongeveer 43 paren.

De grutto is vooral geconcentreerd op de schrale gras-
landen rond de westelijke uitloper van het Molenkil en
de hooilanden noordelijk van het centrale deel van het
Molenkil. De Westerkolk fungeert in het vroege voorjaar
meer als verzamelplaats. Vermoedelijk is het broedsucces
rond het Molenkil hoog. Er zijn veel waarnemingen van
jonge grutto's uit dat gebied. (zie kaartje)

15. tureluur. ongeveer 23 paren.

De globale verspreiding van de tureluur komt overeen met
die van de grutto, met die aantekening dat de territoria
meer langs het Molenkil geconcentreerd waren. Ook nog 6
paar rond de Westerkolk. (zie kaartje)

(-) kempfaan.

Geen broedgeval vastgesteld. Wel tot begin mei mooi uit-
gekleurde mannetjes in het gebied.

(-) wulp.

Eind mei was een paar wulpen op het Hertenkamp aanwezig.
Waarschijnlijk geen broedgeval.

(-) visdief.

Op 4 mei enkele met visjes vliegende en baltsende vogels
bij het Hertenkamp en Spijkerboor. Later geen waarnemingen,
meer.

16.koekoek. 2 territoria.

Rond Spijkerboor en rond Hertenkamp roepende koekoeken waargenomen.

17.ransuil. 1 paar.

Op 4 april ontdekte ik een broedende ransuil op het Hertenkamp. Op 29 mei de takkelingen gezien.

18.houtduif. 11 paar.

In ieder aanwewig bosje present.

19.graspieper. 5 paar.

Het aantal paren viel erg tegen, hoewel het gebied voor deze soort geschikt lijkt. De meeste paren op de Stuifdijk.

20.witte kwikstaart. 1 paar.

Aanwezig op Plassendaal

21.gele kwikstaart. 10 paar.

Vooraf veel territoria rond de Westerboersweg. Eind juni jonge gele kwikstaarten gezien bij Spijkerboor.

22.veldleeuwerik. 33 paar.

Algemeen in de schrale graslanden. Mogelijk wat onderschat.

Zeer algemeen langs de oever van het centrale deel van het Molenkil. Waargenomen is dat de territoria elkaar kunnen overlappen zodat interpretatie moeilijk is.

(zie kaartje)

23.boerenwaluw. 13 paar.

Mogelijk 10 paar in Plassendaal en 3 bij Visman. Ondanks weinig broedgelenheid maar gunstig foerageergebied is de kolonie redelijk groot.

24.zwarte kraai. 2 paar.

Nest in de singel bij Visman mogelijk verstoord.

25.ekster. 2 paar.

Nest in de ruigte zuidelijk van Spijkerboor. Ook nest op Hertenkamp.

26.spreeuw. minstens 11 paar.

2 kolonies : schuur van Hertenkamp en huisje v. Visman. Mogelijk een enkel paar bij Plassendaal.

27.winterkoning. 7 paar.

Hertenkamp : 5 paar en achter Visman : 2 paar.

28.merel. 6 paar.

1 paar in de vlieren van de ruigte bij Spijkerboor ; Visman : 1 paar; Hertenkamp : 4 paar.

29. fitis. 3 paar Hertenkamp.

30. spotvogel. 3 paar Hertenkamp.

31.kleine karekiet. 69 paar.

Zeer algemeen rond het Molenkil, vooral bij Spijkerboor waar veel riet is. Met name de oevers zijn dicht bevolkt. Rond de Westerkolk wat minder paren. Ook hier en daar aanwezig in de met riet begroeide sloten. (zie kaartje)

32.bosrietzanger. 3 paar.

Aanwezig in de ruigte zuidelijk van Spijkerboor.

33. rietzanger. 1 paar.

De rietzanger steekt wel zeer pover af bij de aantallen kleine karekieten. Aanwezig in het moeras zuidelijk van Spijkerboor.

34. grasmus. 3 paar.

1 paar in de ruigte bij Spijkerboor. 2 paar Hertenkamp.

(-) baardmees.

Op 4 mei een wijfje in het riet langs het centrale deel van het Molenkil. Verder geen waarnemingen.

35. kooldmees. 3 paar.

2 paar Hertenkamp; 1 paar achter Visman.

36. kneu. minstens 6 paar.

Deze vanwege zijn gedrag moeilijk te inventariseren vogel was vooral in de ruigte rond Spijkerboor aanwezig. Ook enkele broedgevallen in de singel rond het Hertenkamp.

37. rietgors. 6 paar.

5 paar rond Spijkerboor en 1 paar in een rietperceeltje tegenover het einde van de Westerboersweg.

38. ringmus. 4 paar.

Hertenkamp : 2 paar en achter Visman : 2 paar.

Mogelijk onderschat.

Overige waarnemingen.

In de broedtijd wordt het gebied ook nog bezocht door andere vogels. Vooral in april is de aanwezigheid van 100den goudplevieren heel normaal.

Eind mei/begin juni worden de weilanden bezocht door 100den rosse grutto's. Ook kunnen dan zwarte ruiters, oeverlopers en kluten worden waargenomen. Er foerageren altijd wel enkele lepelaars in het terrein.

Bijzondere waarnemingen waren 1 slechtvalk en 1 grote gele kwikstaart op resp. 2 april en 12 juni.

Samenvatting.

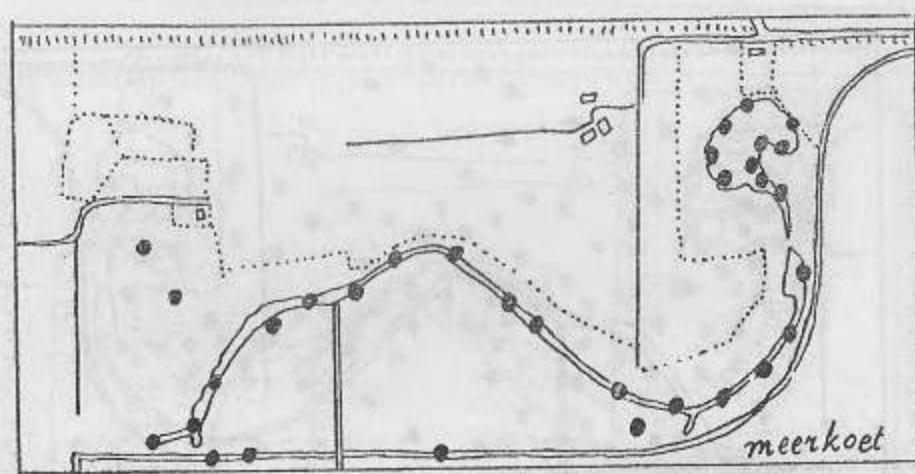
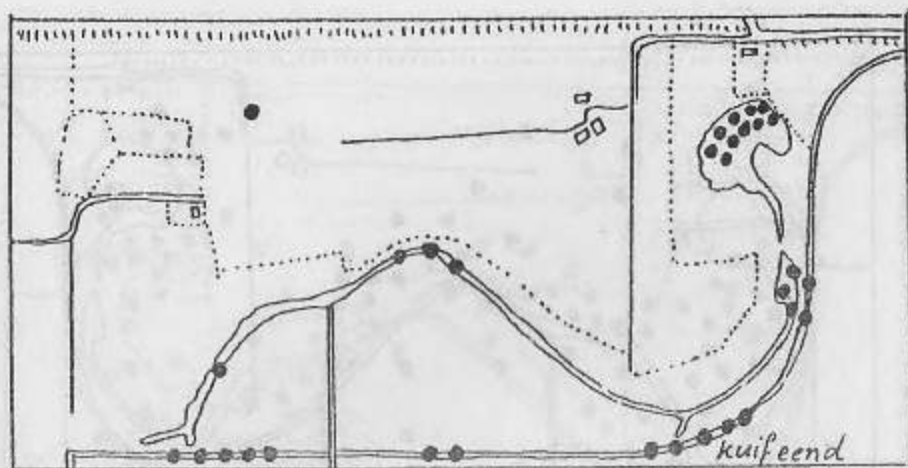
Het gebied is voor veel vogels van groot belang.

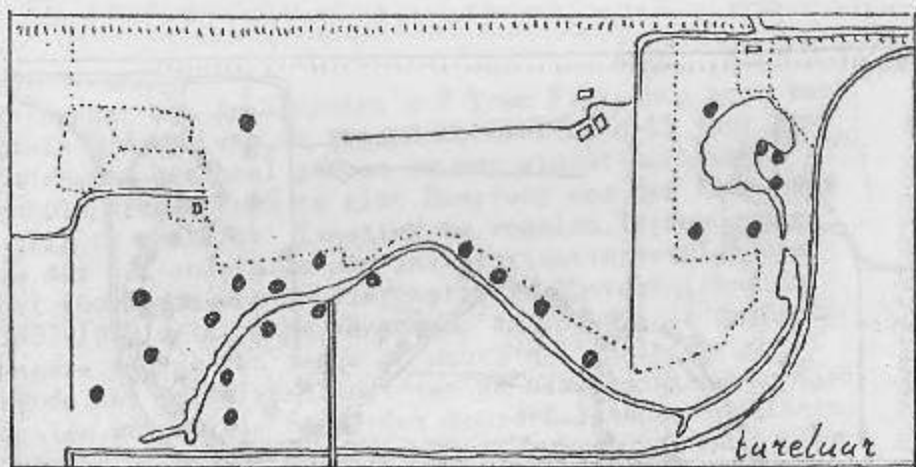
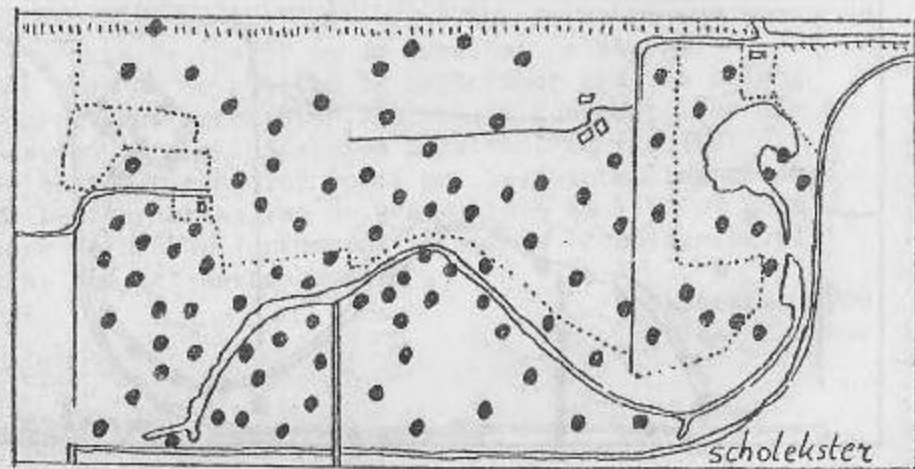
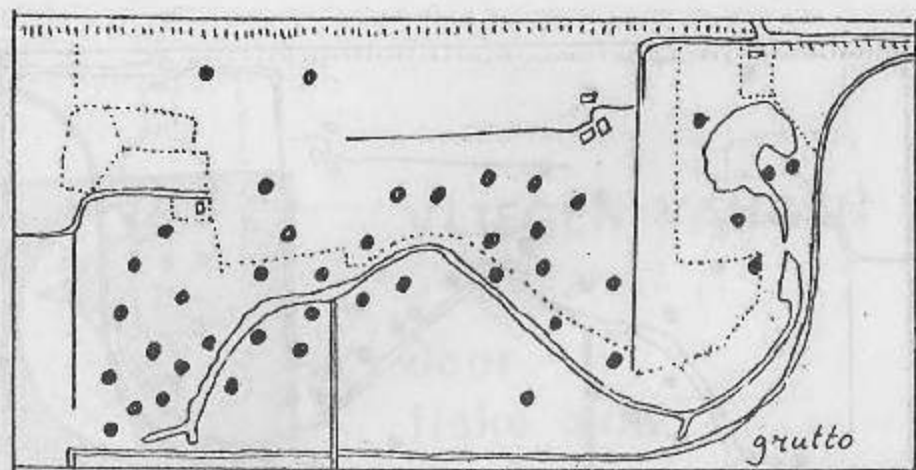
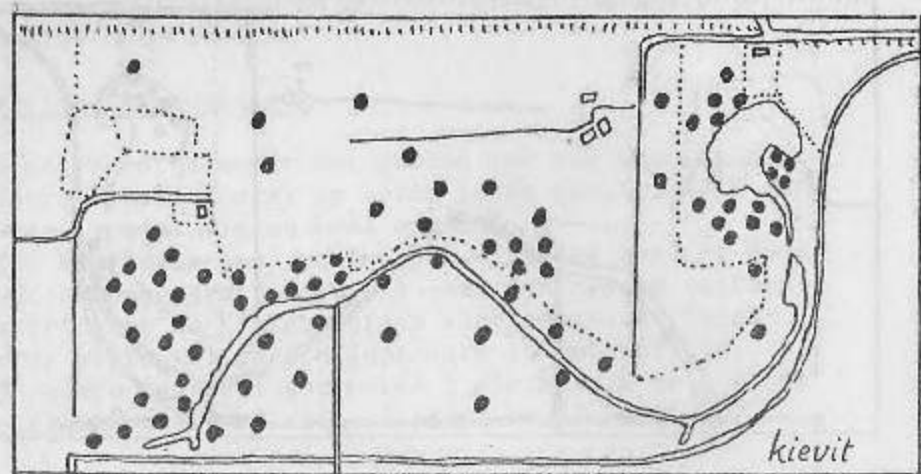
De kruidenrijke weilanden rond het Molenkil zijn voor de grutto, de kievit en de tureluur belangrijk.

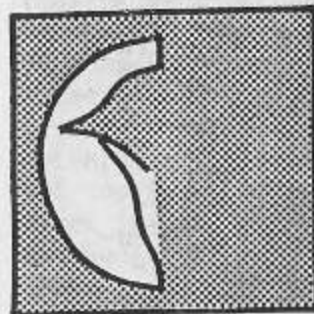
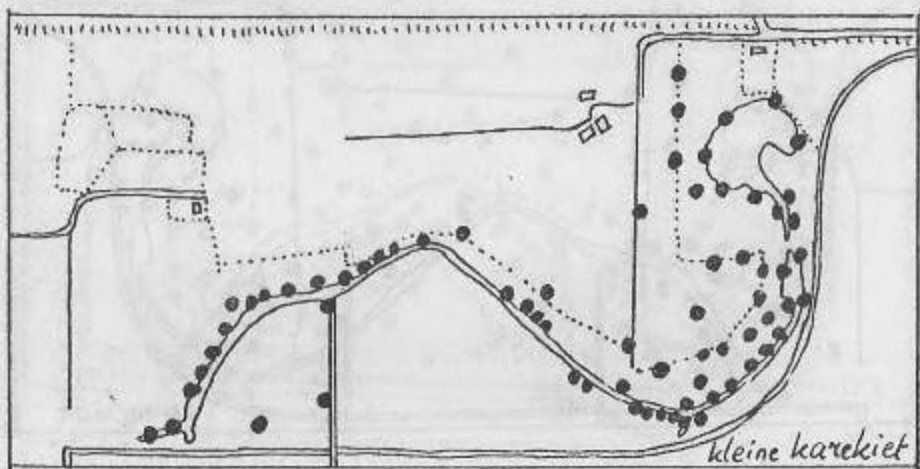
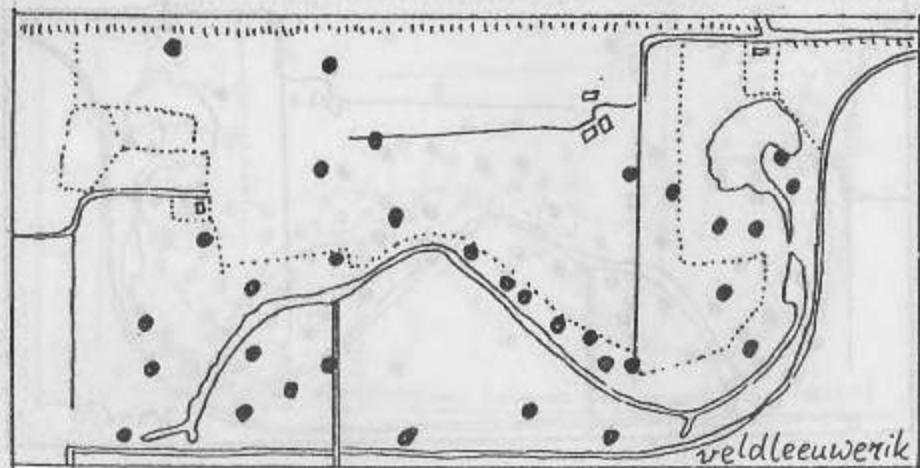
Het riet en de ruigten bij Spijkerboor zijn van belang voor kleine karekieten. Westerkolk fungeert meer als rust- en verzamelplaats. De ontwikkeling van fuut en bruine kiekendief wordt met belangstelling gevolgd. De bastaardering van de grauwe gans is iets om zorg voor te hebben. Verrassend is ook de broedvogelbevolking van het Hertenkamp.

september 1988
Dick Schermer

Bijlage: 8 verspreidingskaartjes

VLIEGEN VANGEN

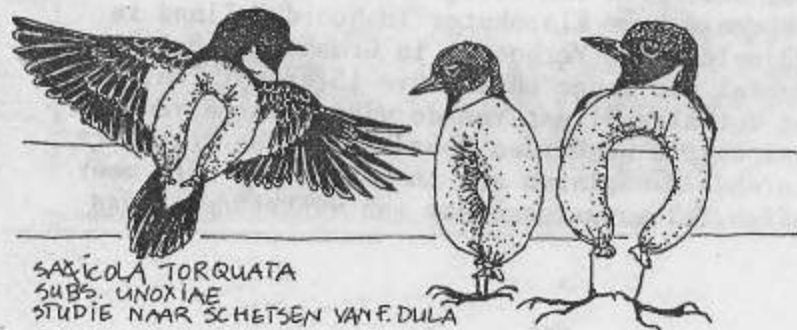
door
fieke dula

Rara, waar zijn de Klapstra's ? Toen Fieke nog maar een klein Ficketje was, we praten nu over zo'n 15 jaar geleden, was het heel gewoon om per winter toch wel enkele Klapsters te zien. Daarvoor was het niet eens nodig om vreselijk fanatiek te vogelen. Tegenwoordig is dat wel anders. In een inventarisatie-verslag over het voorkomen van de Klapster in Noord-Holland in 1982-1983 meldt Hans Verhoeven in Graspieper 8-1 het magere aantal van zegge en schrijve 15 exemplaren, zijnde het totaalresultaat van de waarnemingen van misschien wel enkele honderden Noord-Hollandse vogelaars. Overwinterende exemplaren zijn in het geheel niet meer aangetroffen. Ook vangstgegevens van vinkebanen langs

de kust wijzen er op dat de Klapstra sterk in aantal is achteruitgegaan. Terecht concludeert Verhoeven dan ook dat "de Noord-Hollandse kust niet meer erg in trek is bij de Klapster". De reden van de achteruitgang is niet duidelijk. Gesuggereerd is dat de Klapstra's in een periode met relatief zachte winters "geleerd" hebben om in Zuid-Scandinavië te overwinteren. En waarom ver vliegen als het niet hoeft?

Nog wat nieuws over het broedseizoen 1988 in Nederland. Dankzij de goede muizenstand lijken Buizerd, Torenvalk, Kerkuil en Ransuil een goed jaar te hebben gehad. Goed nieuws ook over Zomertaling, Grote Karekiet, Grasmus, Grote Gele Kwikstaart, Boomleeuwerik, Rookworsttapuit en Nachtegaal, soorten die de afgelopen jaren nogal in de verdrukking zaten. De neerwaartse trend van de Ortolaan en het Korhoen zet zich door. Heel slecht gaat het met de Woudaap. Van deze kleinste onder de Nederlandse reigers zijn in 1988 amper broedgevallen bekend geworden (SOVON Nieuws 1-2).

Fieke

WAARNEMINGEN NR. 42 (oktober-november 1988)

Weer heel wat gegevens kwamen binnen. Logisch natuurlijk want oktober is een supertrekmaand. Twee weken DBAers op het eiland betekent ook heel wat ongewone of zeldzame waarnemingen. Helaas produceert deze groep geen goed verslag van hun gegevens. De wat gewone soorten worden zelfs niet genoteerd, laat staan aantallen e.d. Een bijdrage aan het voorkomen en de verspreiding van vogels op Texel leveren ze dus niet. Het gaat ze om de zeldzaamheden. Dat een Kuifmees op Texel heel wat zeldzamer is dan een Pallasboszanger of een Bladkoninkje was kennelijk niet bekend. De eerste Texelse waarneming van deze soort verscheen althans niet op de DBA-telefoonlijn. Waarnemingen in deze rubriek gedaan door de DBA zijn vergaard vanaf die telefoonlijn of via-via tot mij gekomen. Gezien het grote aantal waarnemingen heb ik hier en daar fors geselecteerd. Waarnemers die hun gegevens niet zien vermeld, mogen zich troosten met het feit dat ze zeker wel in het archief zijn opgeslagen en bijdragen tot meer kennis van de Texelse vogelwereld!

Roodkeelduiker - in okt. en vooral nov. geregeld voor de kust; een opmerkelijk geval: 2-10 1 ad. ex. en 1 subad. ex. op 10 meter van het strand tussen pl. 21 en 22 (BB).

Parelduiker - was goed te zien in inlaatbassin bij Oudeschild: 26-10 3 exx. (GV); daarna geregeld 1 ex. tot tenm. de 11e (diverse wrns.), maar soms zat er ook wel alleen een Roodkeelduiker!

Kuifduiker - i.t.t. de Geoorde Fuut schaars: 8-10 1 ex.
W'zee bij de Schorren (VWG-P) is de enige waarneming.
Noordse stormvogel - 18-10 9 exx. Westerslag (DS).
Grauwe pijlstormvogel - 7-10 en 8-10 resp. 4 en 1 ex. Z,
Westerslag (FM).
Noordse pijlstormvogel - 4-9 1 ex. Westerslag (DS). Hiermee
vervalt 4-9 1 Noordse stormvogel aldaar (zie wrnm.nr.41).
Stormvogeltje - 7-10 1 ex. om 14.45 uur achter de veer-
boot op het Marsdiep (VWG-P). Dit is de eerste waarneming
nabij Texel sinds 1982!
Vaal stormvogeltje - 24-9 1 ex. pl.14(GW), 1-10 1 ex. 20
tot 40 m. uit dijk foeragerend over nagenoeg vlakke W'zee
bij Zandkes (AD), 8-10 3 exx. N-Westerslag (FM e.v.a.).
Kuifaalscholver - 10-11 1 ex. Teso-haven (JH).
Roerdomp - 8-11 1 ex. Horsmeertje (WH).
Kleine zwaan - eerste (?) wrn. op 28-10: 2 ad.ex. De Schans
(RH), 12-11 totaal 205 exx. (waarvan 44 juv. = 21%) Oude-
schild-Waalenburg-P. Eyerland (AD), op 20 en 21-11 (sneeuw)
wegtrek: resp. 33 exx. over de Hors en 27 exx. over
't Horntje (BB).
Wilde zwaan - 29-10 1 ex. stervend op strand pl.23 en naar
Ecomare gebracht, 26-11 1 ad.ex. tussen Kleine zwanen
't Noorden (DS&SW).
Rietgans - eerste (?) wrn.: 20-11 12 exx. NO Ecomare (AD&SD).
Grauwe gans - hoogste aantal: 12-11 308 exx. nabij Westerkolk
(AD).
Brandgans - in okt, enkele malen 1 ex. nabij/in het Wagejot,
in nov. steeds 1 ex. inlaatbassin Oudeschild (div.wrns.),
verder 19-10 40 exx. Zeeburg (CvS&MW), 12-11 3 exx. bij
grauwe ganzen (AD) en 26-11 2 exx. aldaar (DS&SW).
Rotgans - 28-11 7200 exx. (PP), 22 en 23-11 + 6000 ex. (JH),
veel jongen BB ziet 75% bij 500 ex. nabij Cocksdorp op 19-11
en JH 48% van 580 exx. op 22 en 23-11.
Toppereend - vooral in okt, vrij geregeld op zee rond Texel,

11-11 68 exx. W'zee bij Ceres (WH).
Ijseend - tussen 26-10 (paartje, GV) en tenminste
8-11 (wijfje, AD) geregeld mooi te zien in inlaatbas-
sin Oudeschild; 8-11 1 wijfje Z-Westerslag (RH&PW),
10-11 wijfje Ottersaat (SW).
Zwarte zeeëend - 16-10 1 mannetje op Weegeswaal (DS).
Wie zag er ooit deze soort zo ver in het binnenland?
Grote zeeëend - 8-11 13 exx. N en 17 exx. Z Westerslag
(RH&PW).
Buizerd - veel waarnemingen, op 26-11 tenm. 5 exx. vanaf
Bollekamer t/m Ecomare (AD&SD).
Ruigpootbuizerd - 9-10 1 onv.ex. Bleekersvallei (FM),
10-10 1 ex. Rovershut (AD&SD) en 25-10 1 ex. Bollekamer
(AD).
Bastaard/Schreeuwarend - 4-11 1 ex. over duinen ZW,
op 5-11 's morgens vroeg uit De Geul over Marsdiep
verdwijnend (FM).
Visarend - 10-9 1 ex. ZW (H. Wijsman).
Smelleken - 4-11 vrouwtje wad bij P. Wassenaar (SW),
16-11 vrouwtje Den Hoorn (LD).
Boomvalk - 17-10 nog 2 exx. Staatsbossen (AD&SD);
de laatste datum was 16-1976.
Paarse strandloper - 28-8(!) 1 ex. 't Horntje, 7-10
4 exx. strand bij Reddingboothuisje (VWG-P) en 11-11
1 ex. NIOZ-haven (WH).
Bonte strandloper - een hoog aantal op 13-11: 3000
exx. zuidpunt De Hors (DS).
Kemphaan - hoogste aantal: 1-10 98 exx. Zandkes-
Wagejot-De Bol (AD).
Bokje - 18-10 1 ex. Wagejot (CvS&MW), 19-10 2 exx. bij
Robbijager (Erik Ernens).
Poelsnip - 20-10 1 ex. nabij Robbijager (Erik Ernens).
(Grote)Grijze Snip - 20-10 zou er een ex. door DBAers
gezien zijn vliegend in N-richting bij Vuurtoren (?).

Houtsnip - 7-9 1 ex. Rozendijk (FM), vroege trek ?
 Vooral laatste 10 dagen van oktober veel trek, o.a. op 22-10 5 exx. in bosje Ruige HOek (AD). In nov. op Ecomare een aangeschoten ex. gebracht. Ieder jaar worden wel enkele door onze "wakkere natuurbeheerders" ziek geschoten dieren binnengebracht (en het is al een toeval als je er een vindt).
Grutto - late wrn. op 8-10 1 ex, Zeeburg (VWG-P).
Regenwulp - late wrn. op 14-10 2 exx. Ottersaat (RH).
 Laatste wrn. voor Texel is 201057.
Zwarte ruiter - veel exx. bijeen op 28-10: 125 exx. Slufter (PW).
Rosse franjepoot - 16-10 1 ex. Robbejager (DBA) en 1 ex. (dezelfde ?) De Schorren (DS&VWG-O), op 17-10 1 ex. aldaar, tot tenm. 23-10 aanwezig, op 24-10 zelfs 2 exx. (DBA).
Middelste jager - 8-10 5 exx. (3 ad. lichte fase) N Westerslag (FM e.v.a.).
Kleine jager - 8-10 1 Z en 9 N Westerslag (FM e.v.a.), 5-11 1 juv. ex. dood Slufter (DS).
Kleinste jager - 8-10 1 ex. Z en 2 exx. N Westerslag (FM e.v.a.), 15-10 1 ex. dood Wagejot (DBA).
Grote jager - 8-10 18 exx. N en 1 ex. Z Westerslag (FM e.v.a.). Ja inderdaad, op 8 oktober waren alle vier de jagers te zien, en hoe ! Ongeveer zoals je ze in de boekjes ziet, sommigen vlogen zelfs over de hoofden van de waarnemers !
Zwartkopmeeuw - 4-10 1 ex, achter de veerboot (FM).
Dwergmeeuw - in okt. groepjes van 4, 6 en 15 exx. (resp. DS, FM en RH).
Vorkstaartmeeuw - nog een prachtsoort op 8-10 bij het Westerslag, 1 juv. boven het strand (FM e.v.a.).
Kleine burgemeester - 23-10 1 juv. ex. pl. 17 (BL).
 DBAers zouden die dag zowel bij de Slufter als het

Wagejot waarschijnlijk hetzelfde ex. gezien hebben.
Noordse stern - 21-10 nog 11 le jrs. exx. boven Marsdiep (FM).
Zeekoet - geregeld waargenomen voor de kust; er zijn er ook veel (med. Mardik Leopold). Van 30-10 tot 14-11 52 met olie op Ecomare gebracht.
Alk - zie vorige soort. Van 30-10 to 14-11 7 met olie op Ecomare gebracht.
Kleine alk - ook veel wrn. 23-10 1 ex. (DBA), 24-10 1 ex. tussen spreeuwen De Nederlanden (!) (DBA), 30-10 2 exx. verzwakt op Ecomare gebracht eb 8-11 1 ex. N WesterslaG (RH&PW).
Ransuil - 8 en 9-10 2 exx. Ruige Hoek; ongetwijfeld trek ! (AD).
Velduil - 22-10 en 2-11 resp. 2 en 1 ex. in prikkeldraad gevonden (de Slufter, Nederlanden en De Schorren), alle op Ecomare gebracht maar niet meer te repareren !
Hop - 15 t/m 18-10 1 ex. bij de Cocksdorp (vele wrns.).
Boomleeuwerik - 11-10 1 ex. Z Noordvlak (LD).
Strandleeuwerik - 3-10 5-tal bij Vuurtoren (FM).
Boerenzwaluw - laatste wrn. 26-10 1 ex. De Waal (PW).
Huiszwaluw - laatste (?) wrn. 1-10 enkele Z Ruige Hoek (AD).
Grote pieper - véél vanaf 1-10 (tenm. 2 exx. bij Vuurtoren). Hoogste aantal op 15 en 16-10 tenm. 6 exx. in de noordkop (DBA), 16-10 ook 1 ex. Wagejot (o.a. DS) en 17-10 trek: 1+3 exx. ZW Ruige Hoek (AD), laatste wrn. 20-10 2 exx. Robbejager (PW).
Pestvogel - 29-10 3 exx. Den Hoorn (JW), 31-10 1 ex. Den Burg (LD) ? 5-11 24 exx. Oudeschild (mevr. de Jong), 7-11 1 ex. Horsmeertjes (PW). 19-11 2 exx. Den Burg (WE) eind nov. ook 1 ex. Oosterend (SW).
Zwarte roodstaart - vooral veel doortrek vanaf midden okt., 3 tot 5-11 1 ex. Den Burg (DS).
Gekraagde roodstaart - 18-en 19-10 1 vrouwtje De Waal (PW).

Paapje - laatste wrn.28-10 1 ex.Zanddijk (PW).
Tapuit - laatste wrn.22-10 1 ex.Noordvlak (AD)
Beflijster - weer veel,de eerste op 1-10 (AD&SD),
 de laatste op 24-10 (LD),daartussen teminste 40 exx.
 gemeld door div.wrns.
Vale lijster werd vorige keer al genoemd,bleef tot 6-10.
Grote lijster - laatste wrn.13-11 1 ex,Ruige Hoek (DS).
Kleine karekiet - late wrn.zijn 2-10 1 ex.Rozendijk en
 23-10 1 ex.vijver van Jochems (beide FM).
Sperwergrasmus - 23-10 1 ad.vrouwtje op enkele m.af-
 stand in bosjes langs Pontweg (DS),laatste wrn.op
 Texel was 221081.
Braamsluiper - laatste wrn. 10-10 1 ex. (PW).
Zwartkop - laatste wrn.24-11,1 vrouwtje nabij Bosch
 en Duin (RH&PW).
Bladkoninkje - een hele reeks vanaf 4-10 (4 exx.),
 bijna allemaal in de noordkop (DBA),laatste wrn.daar
 op 24-10 (DBA),buiten dat gebied alleen op 25-10
 1 ex.Ruige Hoek (AD).
Tjiftjaf - laatste(?) wrn.25-11 1 ex.nabij Bosch en
 Duin (AD&SD).
Fitis - laatste wrn.11-10 3 exx.Heidehof en 13-10 1 ex.
 "acredula" Ruige Hoek (AD&SD).
Vuurgoudhaantje - van 2 t/m 8-10 en op 14-10 1 ex.
 Ruige Hoek (AD&SD),10-10 1 ex.Staatsbossen (LD),
 en 1 ex.De Waal (PW).
Grauwe vliegenvanger - laatste wrn.7-10 1 ex.nabij
 Vuurtoren (VWG-P).
Kleine vliegenvanger - 17 t/m 19-10 1 ex.Sluffer-
 vallei (DBA),20-10 1 ex.Cocksdoorp (DBA).
Bonte vliegenvanger - laatste wrn.10-10 1 ex.Ruige
 Hoek (SD).
Baardmannetje - afgezien van wrn.nabij het broedge-
 bied (de Geul) een drietal trekgegevens:

2-10 8 Z De Muy (PW),10-11 alleen gehoord heel hoog
 Z Duinpark (AD) en 30-10 5-tal Zandkes (PW).
Zwarte mees - er was deze herfst wat mezentrek:
 13-10 4 ex.Ruige Hoek (AD&SD) en 14-10 1 ex.Cocksdoorp
 (PW).
Kuifmees - nieuwe soort voor Texel ! 14-10 1 ex.
 in elzenbosje De Cocksdoorp(daar ook 1 Zwarte mees en
 1 Pallasboszanger) (PW en DBA).Hoe komt zo'n
 superstandvogel die bovendien bijna nooit uit naald-
 hout komt op Texel terecht ?
Koolmees - ook deze soort vertoonde doortrek; o.a.
 1-10 24+12+2+6=44 exx.hoog vanuit het bos naar
 Ruige Hoek,later verder ZW (AD).
Grauwe klauwier - 14-10 1 juv.ex.Cocksdoorp (PW)
 en 18-10 1 ex.bij Vuurtoren (DBA).
Klapster - veel klapstra's deze herfst !
 23-10 1 ex.Robbejager (DBA),29-10 1 ex.Eyerlandse
 duinen (PW),4-11 1 ex.pl.17(toerist) en 9-11 1 ex.
 Tienhoven (PW).
Notenkraker - 24-10 1 ex.noordkop (DBA).
Roek - 25-10 2 exx.foeragerend bij 17 zwarte kraaien
 Heidehof en op 29-10 1 ex.Ruige Hoek (beide AD).
Putter - 20-10 1 ex.vanuit het noorden aanvliegend
 direkt op demast veerboot landend en verder mee-
 varend naar Den Helder ! (CvS&MW).
Frater - 16-10 + 300 exx.Eyerland foeragerend op
 borage-zaad.
Barmsijs - (Carduelis flamea flamea).Veel,vroeg in
 het seizoen.In okt.en nov.geregeld kleine groepjes
 vooral op de westhelft van het eiland (DS&VWG-O).
Goudvink - 19-10 mannetje nabij Vuurtoren (CvS&MW).
Ijsgors - maar drie wrn.(!?) 9-10 1 ex.nabij Wagejot
 (VWG-P),14-10 1 ex.ZW Ecomare (AD) en 17-11 1 wijfje
 De Schorren (SW).

Sneeuwgorse - grootste aantal bijeen op 20-11 65 exx.
Polder Wassenaar (AD&SD).
Geelgorse - 18 t/m 30-10 1 paartje omgeving Ruige
Hoek, daar tenm. 1 ex. op 5 en 12-11 (AD); 24-10 2 exx.
Westerslag (FM).

De waarnemers zijn: BB=Bert Bos, AD, SD en LD=Adriaan,
Sytske en Lieuwe Dijkse, WE=Wilma Eelman, RH=Ron v.
Houwelingen, WH=Werner Hirschi, BL=Bob Loos, FM=Frits-
jan Maas, PP=Piet Postma, CvS=Carlo van Seggelen, DS=
Dick Schermer, GV=Gerrit Visch, JW=Jan Witte. MW=
Mignon v.d. Wittenboer, PW=Peter v.d. Wolf, SW=Sjors
Wintermans, VWG-O=Vogelwerkgroep Oss, VWG-P=Vogel-
werkgroep Peel en DBA=Dutch Birding Association.

Omdat de waarnemingen rubriek niet meer op het redak-
tieadres wordt samengesteld, willen we graag de gege-
vens ontvangen vóór 26 januari 1989. Doorgeven s.v.p.
naar Adriaan Dijkse, Rommelpot 7, 1779RN Den Hoorn
(02220-19231 of op Ecomare 02220-17741).

Helaas konden dit keer in deze rubriek een aantal te
laat ontvangen waarnemingen niet meer worden verwerkt.
Als je er prijs op stelt je waarnemingen in deze
rubriek vermeldt te zien zorg er dan voor dat ze tij-
dig bij Adriaan terecht komen.

De redactie